

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 glđ., za pol leta 8 glđ., za četrt leta 4 glđ., za en mesec 1 glđ. 40 kr.

V administraciji prejeman, velja: Za celo leto 12 glđ., za pol leta 6 glđ., za četrt leta 3 glđ., za en mesec 1 glđ. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 glđ. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnine in oznanila (insertate) prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 259.

V Ljubljani, v soboto 11. novembra 1893.

Letnik XXI.

Pro domo.

1. Naš list in njegovi kritiki.

Naš list se vedno bolj bere. Dokaz temu so poleg vedno naraščajočega števila naročnikov vzlasti naši slovenski listi, ki tolikrat v kolegijalni prijaznosti nastopajo kot modri svetovalci in resni karalci proti nam. Z zadovoljstvom naglašamo iz tega razvidno dejstvo, da se našemu listu priznava velik pomen, da se smatra kot politična moč na Slovenskem. To nam je dovolj. Pri tem pa seveda nečemo in ne moremo biti odgovorni za to, kakšne pravice si prisojajo mnogi gledé našega glasila.

„F... i list“, „glasilo ljubljanskih fanatikov, nepopisne moralne kakovosti“, „klerikalni rog“ in kakor še slovejo te vrste častni naslovi, se morajo vpisati pač le na rovaš tistih, ki jih proizvajajo ali v pohlevni lenobi mišljenja prežvekujejo.

O takih nasprotnikih svojih ne rečemo ničesar; opozarjamo jih le, da se te vrste orožje utegne prekmalu zrabiti in da naj si zato že za časa preskrbe kaj boljšega. „Narod“, ki mora po zakonih navadne spekulativne konkurencije mahati proti nam, bo seveda težko pogrešal takega orožja, ker mu, če prav slabo, namestuje dokaze. To je jasno kot beli dan. Zato zanj ne maramo tratiti črnila. „Narod“ pa ima pri nas in še bolj izven Kranjske, vzlasti na Primorskem, svoje verne učenčke, katerim smo tudi na potu in ki se zato čutijo poklicane, da neprenehoma dokazujejo svojim bralcem, kako škodljiv, kako nepotreben, kako breznačajen, kako nepošten je „Slovenec“. Vzlasti zadnji znak, nepoštenosti namreč, hočeje z vso silo vzdržavati pri nas.

Da so se naučili tega pri „Narodu“, ni treba omenjati. Obširne članke pišejo v tem smislu proti

nam, katere znotraj in zunaj potresajo s poprom „kvarnega, bratomornega prepira“, je mazilijo s čudotvorno mastjo „narodne brezbriznosti“, „verske nestrpnosti“ itd. in je prekadé z jako cenanim kadilom „miru, sprave, sloge in krščanske ljubezni.“

Ker nikakor ne mislimo, da so ti listi v zadregi z gradivom, zato sklepamo popolnoma po pravici, da smatrajo boj proti nam za svojo časnikarsko dolžnost, da spada ta boj tudi v njihov — program, in sicer, po vsem sodéč, v gospodarski del njihovega programa.

In zato smo opravičeni reči, da ti listi niso le „Narodovi“ učenčki, marveč tudi „Narodovi“ časnikarski sodelavci. Ker pa še ne morejo odpahnuti od sebe duhovščine in prijateljev njenih, zato morajo postopati povsem drugače, nego li „Narod“. Bralci bi s srdom pogrešali, če bi se kdaj pozabil v tem listu duh doktorja Nevesekdo in če bi cinična mrznja do katoliške ideje kdaj prenehala v njem. Tako ne smejo njegovi bratci izven Kranjske. Tam je treba previdnega boja; tla morajo biti najprej utrjena, potem se še le brezozirno zatrobi v bojno trombo.

2. Kaj se mora misliti o nas?

Taktika listov proti nam je po večjem ta-le: Najpreje se mora vsploditi in potem vzdržati proti vsemu, kar je z nami v zvezi, sum, da smo mi v narodnem oziru nevarni, ali vsaj mlačni, da nasprotujemo vsakemu odločno narodnemu pojavu, da smo vladni, da rabimo katoliško ime samo za strankarska načela, da smo v politiki popolnoma popustljivi, v slovstvu nestrpni, v vsem samo egojistično osebni.

je še gibala le vsled planetove privlačnosti — zarila se je vsled velikanskega svojega obsega komaj petnajst metrov v zemljo. Mej potjo nič posebnega; zraka in hrane dovolj, vzlasti ker je spremljevalec moj dr. Strel umrl za starostno oslabelejšjo. Truplo njegovo dejal sem v hidravličsko stiskalnico in napravil iz njega lep, kakor marmornat križec. Električna razsvetljava kroglje obnesla se je popolnoma, kakor tudi Jefferson-ove hladilne priprave, ki so preprečile, da se ni krogla vsled silne brzine po poti vnela. Po štiriurnem hudem naporu odprli smo kroglo z največjo silo: mehanizem je bil namreč že popolnoma zarujavel.

Ko smo se skobacali na svitlo ob 1/2.7. uri zjutraj (srednjeevropski čas), uzrli smo krog sebe že nebroj ljudij. Prav taki so, kakor mi. Trojica prišla se mi je v imenu Merkurijanov poklonit. Jeden je bil žid, drugi Čeh, tretji Kočevar. O Čehu ne vem je li bil Staro- ali Mladočeh; istotako tudi o židu ne, je-li bil španskega, ogerskega ali celó poljskega pokoljenja. Bil sem izredno presenečen. Povprašal sem jih o tem in onem, kajti češčino kot Slovenec naravno razumem, za silo spoznam se nekoliko tudi na frankobrodsko židovsko nemščino. Kočevskega jezika pa seveda ne umejem kar nič. Razložili so mi tudi, da tudi na Merkurju ni v trgovskem oziru drugače, nego na zemlji. Vsa velika trgovina je v rokah židov, branjarstvo je doména Čehov, kar se pa tiče krošnjarstva, imajo Kočevarji že od pamtveka izključen privilegij. Konkurence,

Ta sum se kuri naprestano. Vsaka manj jasna besedica, vsak še tako skromen stavek, ki se da razlagati napak, se uporabi, da se pišejo gostobesedni članki proti nam. Kadar jim kaj zapišemo po vseči, nete ta sum, češ, da nam ni verjeti in ga utrjujejo z začudenjem, kako bi mogel „Slovenec“ kaj tacega zapisati; kadar pa naleté kako besedo, ki se dá zaviti, hajd po nas! Kdor količkaj bere naše liste, bo temu rad pritrtil. Da je pa ta sum proti nam umetno vzbujen in umetno po gotovem načrtu gojen, nam dokazujejo nebrojna dejstva, ki tudi pričajo, da so imenovane baže listi samo najeti dninarji „Narodovi“, ki imajo težko nalogo, širiti „Narod“ in njegov vpliv po Slovenskem. To se kaže odtod, ker jim je „Narod“ vedno nedotakljiv ali vsaj tako vzvišeno stalen in trden, da se nikdar ne drznejo niti sumiti o njegovi potrebi, o njegovi značajnosti, o njegovih zaslugah in o njegovem poštenju; tudi tedaj ne, če slučajno s kako ponižno besedo izražajo njemu nasprotno mnenje, kar se pa zgodi seveda jako po redkem, rekli bi, samo kot taktična izjema.

„Narod“ sme pri tem bruhati najnesramnejše psovke proti duhovstvu, proti škofom, dà, tudi proti sveti stolici; obrekovanja njegova, vzlasti gledé našega škofa, so mu v najširjem obsegu dovoljena. Če bi se bil proti kateremu koli stanu, recimo proti tistim, ki ceste pometajo, ali proti ciganom, spisal tak pamflet, kakor ga je proti duhovstvu in proti cerkvi spisal dr. Nevesekdo v „Zvonu“ z naslovom „4000“, bi se bilo vzdignilo vse Slovenstvo proti njemu, samo slovensko duhovstvo je brez pravic. In ta pamflet še živi tudi v našem spominu, če prav niti „Soča“ niti „Edinost“ nista našla proti njemu nobene besede.

Cel duhovski stan je proglašen v njem kot stan podlih hinavcev, vse naprave cerkvene kot sebična

LISTEK.

Pantheon.

Arabeske. Napisal Josip Jaklič.

XXII. Mercur.

(Konec.)

Zunaj nastal je nepopisni hrum. Kričanje, kletve, ječanje — vse vprek!

„Sedaj je izšel „Slovenec“. Ljudje se pulijo zanj“, pripomnil je minister malomarno.

„Ga bodemo li kmalu dobili v kavarno?“ povprašal sem nestrpno.

„Bodite brez skrbi. Naročil sem, da mi ga vajenec precej prinese semkaj. Sel bi bil sicer sam v vredništvo, toda saj ste videli sami: nebrojna množica oblegala je vrata in zaman bi bil vsak napor preriti se skozi. Zato sem tudi v teku dogodkov zastal in ne vem, je-li so se že pogovarjali z reporterjem na Merkurju ali ne. Najnovejša poročila mi še niso znana.“

V tem trenutku stopil je na verando tiskarski vajenec. Oba sva avtomatično stegnila roko. Misaister bil je hitreji in v trenutku imel je „Slovenca“ v rokah. Jel je čitati na glas uvodni članek:

„Z Merkurja (izvirno fotofonsko izvestje našega posebnega poročevalca). — Dospelo proračunjenem času na Merkurja. Kroglja — katere brzina je bila sama po sebi že jednaka nič in katere se

ki vlada na Merkurju, si zemljan skoro predstavljati ne more. Anonee cvetó brezmejno: ni ga praznega prostora, da bi ga ne bili pokrili z lepaki. Če greš po gozdu, preseneči te na vsakem drevesu kaka objava, vsaka skala nosi ime kake tvrde. Celó na oblakih leskečejo se s pomočjo reflektorjev v velikanskih svetlih črkah raznovrstna oznanila. — Električni vlaki drdrajo vse križem. Kride so na dnevnem redu, prav kot na zemlji. Poneverjenja nebrojna. Vere ni na Merkurju nikake, borza je jedino svetišče. V trgovinskih zbornicah premišljajo že leta in leta, kako bi se dal izvoz razširiti na kak drug planet in tako odpreti nov vir inozemski trgovini. Sploh skrbi vlada le za veletrgovstvo in veliko obrt — z jedno besedo za kapitalizem — v tem ko vsi drugi stanovi propadajo. Tudi zlato valuto vpeljala je vlada kapitalistom na ljubo. Delavce zatirajo grozno in jih na vse možne načine izsesavajo: no, oni združujejo se vedno bolj in bolj. Géslo so jim besede: „La propriété c' est le vol.“ Socijalisti zovejo se ti nezadovoljniji; njihovim najbolj zagrizenim sedanjim nasprotnikom pa pravijo liberalci ali pa tudi bourgeoisie ob kratkem. Četrty stan seveda nima nikacii političkih pravic; no, sedanji premier podati jim je hotel nekaj mrvic — a liberalci, kojih géslo je: „Svobodo zahtevamo — a le záse“:

El pensamiento libre
proclamo en altar voz,
y muera el que non piense
igual que pienso yo.

strankarska špekulacija. To idejo imajo vsi naši nasprotniki o nas, s to idejo se družijo v trdno zvezo proti nam. Načelno sovražstvo do vsega, kar je s cerkvijo v zvezi, jim je vodilna moč. In če hvalijo kako cerkveno osebo, jo hvalijo le zato, da jo uporabljajo proti sedaj živečim. Z rajnim ljubljanskim škofom Zlatoustom udrihajo sedaj po našem škofu, ob svojem času so pa prav tako grdo napadali „Narodovci“ ravno nepozabnega Zlatousta, ravno tako mu mazali hišo in s pouličnimi škandali proti njemu kazali svojo oliko. Nobenega vrabca več ne vjamete na te limanice, gospodje pri „Narodu“ in pri lističih njegove baže!

Naši protidokazi i v besedi i v dejanju se prezirajo, „Narodovo“ pisarjenje se pa molče ali tudi glasno odobruje. Časih se seveda bere v teh listih, da se ne more odobravati pisava „ljubljskih listov“, a stvar se že vselej tako zvito zasučje, da vsak bralec takoj ugane, da je „Slovenec“ vsemu vzrok in da je on kriv vsega prepira. Ni čuda, če se mu vsled tega vedno bolj vcepja nasprotstvo proti nam. Toda o tej protiduhovski strani „Narodove“ plodovitosti ne potrebujemo ni govoriti. Lističi, ki jih imamo v mislih, se seveda ne čutijo poklicane, da bi branili čast in poštenje po zgodovini in delovanju prvih domoljubov — slovenskih duhovnikov na Kranjskem.

Raje jim še sami katero prilozje, saj jih to nič ne stane, dasi sami gledé oseb v „Narodovem“ taboru požirajo velblode.

A recimo katero o „Narodovi“ in „Narodovec“ skrbi za narodnost. Tu smejo pri „Narodu“ početi vse, kar se jim zljubi. Nobena živa duša ni odgovorila pametne besede našim člankom o 25letnici akcijskega lista iz Narodne tiskarne; tam smo jasno dokazali, kolikrat se je v najvažnejših točkah ta list prelevil in kako nebrojnokrat je zatajil svoja načela gledé našega narodnega razvoja. Tudi sedaj sme spreminjati svoj program, kakor se mu zljubi; vse je že zatajil, kar je kdaj zastopal, samo svoje surovosti ne.

Ko je jel vlani koketirati s Sukljejem in je vsled tega nekaj časa obrnil svoje kopje proti Mladocéhom, ko je eelé trodržavni zvezi šepetal tiho, potrpežljivo priznanje, se noben človek pri teh lističih ni ganil, da bi bil to označil. „Narod“ mora veljati kot radikalen list in če bi bil tudi do skrajne meje servilen in nedosleden; mi pa smo v narodnem ozirju popustljivi in brezbrizni, če se tudi kar najodločneje potegujemo za naše pravice. Ta dva aksijoma mora verjeti slovenski svet in to vero razširjajo njegovi časni-karski vajenci z vso gorečnostjo. Oj, da bi bil „Narod“ v resnici radikalen, imel bi vsaj nekaj pomena in nekaj pravice za obstanek, a to ni. Vsak poštenjak, ki ga pozna, mora pritrditi, da ni.

so najhujši nasprotniki vsake take reforme. Socijalen preobrat je prej ali slej neizogiben. — Toliko za sedaj. Jutri dobite obširneje poročilo. Prosim, da me nemudoma natanko obvestite, kaj se je v poslednjih dvajsetih letih zgodilo na zemlji.“

Do semkaj čital je minister javnih del.

„Želite li, da Vam pokažem in razložim današnja vredbo fotofona na vredniškem observatoriju?“

„Jako bi me veselilo in veliko uslugo skazali bi mi s tem Vaša ekscelencija.“

„O, prosim. Drage volje Vam to storim. Dobro! — Garson, račun!“

Garson je brzo pristopil. Plačala sva svoj račun, vzela vsak svoj klobuk in stopila venkaj na ulico. Brezbrojna množica drvila se je še vedno semtertja. Storila sva komaj nekaj korakov in že sva se oddaljila v gneči drug od drugega. Iskal sem ga, no zaman . . .

Vprašal sem torej blizu mene stoječega:

Dovolite! Prosim Vas, kje je vredniška palača „Slovenčeva“?“

„? — Molk.“

„In kje je „Slovenčev“ observatorij?“

„?? — Zopet molk, zatem glasen grohot.“

„A vruga, čemu se mi režite v obraz? Vsaj mi je vendar ravnokar pravil minister javnih del, da ima „Slovenčev“ vredništvo lasten observatorij.“

„???“

„Kaj ste napravili tako čuden obraz in skrivili ustnice, kakor vprašaj v kakem srednjeveškem abe-

Tisti proti nam sum oživljajoči lističi so n. pr. popolnoma zadovoljni z državnim poslancem Ferjančičem, Sukljeju tudi, kedar se pokaže kot največjega mameluka, delajo poklone in svoje dozdevne ugovore oblačijo v svilo in baržun, samo kedar imenuje ime kanonika Kluna, tedaj so izven sebe. In vendar so bili dozdej vsi naši državni poslanci jedini v jednom klubu. Treba bi bilo pri tacihi pojavih poklicati na pomoč grofa Oerindura in še ta bi težko kaj drugega rekel, nego da je tu nameravano, prespekulirano nasprotstvo.

3. Naš odgovor.

Temu sumničenju je nam lahek odgovor. Mi zastopamo načela, katera so vzbudila in okrepila narod. Ljubezni do domovine se ne maramo učiti od ljudij, ki je ne poznajo. Advokatsko-notarski stranki ne priznavamo nobene veljave. Diktiralo se nam ne bo v nobenem obziru in terorizirati se ji ne damo, če nas prav proglašajo za brezdomince. Ali smo od včeraj? Ali meni res neka vrsta ljudij s tiskarskim črnilom zamazati dejstvo, da je jedino slovenska duhovščina z izobraženci verskega duha v zvezi vzbudila narod in ga ohranila? Ali meni res nekaj vase zaljubljenih advokatov, notarjev in profesorjev, da so upravičeni slovensko duhovščino tirati k zagovoru? Kedo pa ste? — — —

Z brezversko politiko, katere ni zasledil še dr. Mahnič, marveč katera se je krpala že od l. 1870. do danes, so zastupili našo malo, ne preveč požrtvovalno buržoazijo; s slovstvom so uničevali mladino; s svojega zasebnega stališča so nam odirali narod. In taki naj bi nas sodili? — — — Zato ne odgovarjamo vsaki nesmisli katero pošiljajo v dežel; zato ker se zavedamo, ne povdarjamo povsod, kar bi mogli, kar bi smeli. — Radikalizem? — Mi ga nismo nikedar mešali z vero in politične taktike svoje nismo nikoli branili z verskimi načeli. V tem je svoboda nam in vsakemu. To smo v svojem listu že nebrojnokrat povdarjali. — A mi umevamo v radikalizmu, odločno, pozitivno, načelno, požrtvovalno in nikomer uklonljivo delovanje, ne pa surovega kričanja v službi osebnih strastij.

Poleg suma je važna točka taktike Narodovih časni-karskih sotrudnikov ta, da brez dokazov obdolžujejo nas samo, Naroda nikedar. Ali ni „Rimski katolik“ bolj slovanski, nego „Slovanski svet“? Tudi mi z indignacijo završavamo trditev, češ, da nismo slovanskega mišljenja. Kateri politični list bolj skrbi, da seznanja svoje bralce z razmerami slovanskimi in sicer po poljskih, čeških, in in hrvatskih izvornih virih in poročilih, nego naš list?

Moško in nekako diktatorično se drže ti lističi, ko pišejo o nas. Z viška nam delé bree, svete in ukaze. Toda nas hočejo učiti in h krati z napetim,

vedno proti nam umerjenim svojim pisarjenjem pričajo, da nam morajo priznavati že obstoječi, stalni vpliv.

Vrh tega ti lističi povdarjajo svojo skrb za vero, bolj nego mi sami. Dobro! Toda mi priznavamo vero Kristove cerkve in vsled tega ji zahtevamo tudi pravice v javnem življenju, katerih nima in katere se po Narodu in njegovih bratcev in sestric naporih vedno teptajo. Mi zahtevamo svobodo za to cerkev, katero sedaj vsako pričetno žurnalistično dete presoja in obsoja; mi hočemo, da se v slovenskem narodu ojači zavest, da je vera in cerkev res v nevarnosti v javnem življenju in da to javno življenje žuga še z vedno večjimi nevarnostmi zanji. Ali menite, da smo slepi zato, kar se počenja že sedaj na srednjih in visokih šolah? Ali menite, da ne vidimo vsak dan, kako se razdivjavva, kako propada goli brezbožnosti naša srednje- in visokošolska mladina. Ali menite, da ne skušamo, kako se vse takozvano izobraženstvo — odtuja cerkvi. Kedo izmed njih se še posti v petek. Kedo še obiskava ob nedeljah cerkev, izvršuje velikonočno dolžnost? In taki ljudje, kakršnih je nebrojno med nami so sposobni za vse — tudi za razkol. Ali mislite, da ne vemo, kaj namerava loža in kaj je že dosegla na Laškem in Francoskem? Moških protivniških besedij si želimo. Tega, kar nam je sveto, nam pa ne bo blatil vsak pisar in če nam je blati, hočemo ga videti v lice.

4. V premislek.

Menimo, da je naša beseda dovolj jasna, tudi tržaški „Edinosti“. Ti pristavljamo vrh tega le še, da naj ta list opere s sebe madež, da je zvezana s „Slovanskim svetom“; potem šele bomo mi verjeli njenim besedam, da ji je resna misel, braniti katoliško vero.

V Trstu se je pričelo najprej javno gibanje za pravoslavje v „Slov. svetu“ in „Edinost“ ni najmanj poučena o tej stvari, urednik „Slov. sveta“ se je često že tudi v „Edinosti“ produciral; v Trstu so jeli tudi že prestopati v razkolstvo. Ali je „Slov. svet“ tudi zakrivila tržaška duhovna oblast? Ali je morda kak škof krivne-sramni pisavi „Dirito croato“. In „Edinost“ ni bila samo molče s temi listi edina!

V jednom zadnjih listov se mej drugim tudi izraža, češ da je mislila, da bo shod v Dekanah poravnal vse nasprotstvo mej njo in nami. Tam je nedavno poročal dr. Laginja svojim volilcem. Mej drugimi je izrekel tudi te-le lepe besede: „Kot dober kristjan vem tudi, da človek ne živi samo od kruha; kakor nam govori sv. pismo. S tem hočem reči, da se nimamo brigati samo za telesna dobra. Seveda je to res prvi pogoj za življenje, vendar pa je ta pogoj samo od danes do jutri. Kakor je prišel, tako more ga tudi zmanjkati, ker vsakdanji kruh more odvzeti vsak čas tisti, ki ga je dal. Vsak državni

cedniku? Saj vendar veste, da so se danes vredniki pogovarjali s svojim sotrudnikom na Merkurju?“

„????“ — Molčal je nekaj časa.

„Vsaj sem to čital malo prej v zadnji številki „Slovenca“, ki v milijonih eksemplarov kroži po svetu.“

Sedaj se mu je menda še le zjasnilo: „Pokažem Vam drage volje. Prosim, idite z menoj!“

Stopal sem za njim. Ko sva dospela do bližnjega redarja, zašepetal mu je nekaj na uho, na kar mi redar prijazno ponudi svoje vodstvo. Hodila sva dolgo. Naposled ustaviva se pred dolgočasnim poslopjem na sv. Petra cesti, ravno za cerkvijo. Pozvoni, in vratar nama odpre. Stopimo v bližnjo sobo, kjer je stalo nekaj strežnikov.

Redar prikima bližnjemu in hladno pripomni: „Vzemite tega na opazovalni oddelek!“

Trije primejo me na mah in vlečejo gori v prvo nadstropje, potem pa me, ne rekši nobene besedice, vtaknejo v malo sobico in zaklenejo dverf za menoj. Jeden strežnikov ostal je pri meni.

„Kaj vendar to pomeni? Kje pa sem prav za prav?“ povpraševal sem samega sebe poluglasno.

„Na dobrem, varnem kraju!“ odvrne mi strežnik malomarno.

„Dragi moj, kako pa se vendar zove le-ta dobri in varni kraj?“

„Kako se zove?“

„Da, kako se zove?“

„Zove se kaj različno.“

„Vi hočete z menoj briti burke?“

„Nikakor ne.“

„Tedaj kako se zove le-to poslopje?“

„Saj sem Vam že dejal, da ima različna imena.“

„Prosim Vas lepo, odgovorite mi na moje vprašanje in nikar me ne storite blaznega. . . .“

„To pač ni lahko mogoče!“

„?“

„Ne posrečilo bi se mi . . .“

„??“

„Da, blaznega storiti bi Vas ne mogel.“

„Kako to? Govorite vendar, za božjo voljo, govorite!“

„Blazni ste že sedaj: sicer bi Vas ne bili pripeljali semkaj na opazovalni oddelek.“

„???“

Zdelo se mi je, kakor da je tresčilo v-mé. Kri silila mi je v glavo in pri srcu postalo mi je tako čudno, tako hladno. Kaj sem v tem trenutku mislil, ne vém več: a najbrž mislil nisem ničesar. Sree se mi je krčilo in zvrtilo se mi je. — Prijel sem se stola, da se ne bi zavalil na tla. Strežnik je brzo priskočil in me prijel. V istem trenutku sem zgubil zavest.

Ko se vzbudim, ležal sem na postelji. Poleg mene stal je star, sivobrad zdravnik in njegov asistent. Opazovala sta me z zanimanjem.

Ko sem odprl oči in se mi je povrnilo življenje, jel me je starec izpraševati raznovrstne stvari. Odgovarjal sem mu seveda vse zmedeno.

zastopnik ima tedaj še drugih dolžnostij, dolžnostij, ki jih imenujemo načelne, ki se tičejo narodnosti in vere. Če bi nadvladale strasti in če bi srce ne čutilo, bi kmalu zmanjkalo vsega materialnega blaga. Srce mora imeti plemenito prav. Oče sinu, sin unuku, unuk pravnuku je zapustil v nepretrganem redu — vero. — V državnem zboru ne prihaja mnogo verskih vprašanj na dnevni red, vsaj odkar sem jaz tam, nisem imel prilike, da se izjavim o verskih vprašanjih. — Ko pa nastopi čas, da bo treba v Avstriji povzdigniti glas za katoliško vero, našli boste gotovo mene kot zastopnika za njo. — Kot vaš brat, ali mlajšim kot oče priporočam vam gojiti in negovati vero. Vaša vera in vaša narodnost mora preiti od roda na rod, ker se s tem blaži in krepi narod.

Naš odgovor slove: V Dekanah ni govorila „Edinost“, marveč dr. Laginja, katerega brezgovorno spoštujemo. Vrh tega vemo tudi, da se dr. Laginji gabi pisava „Dirito croato“ in da on s celim srcem ljubi rimsko stolico. Mi smo čakali poročila o shodu, a ni nam došel; iz nasprotnih listov pa ne pobiramo radi poročil o tako važnih zadevah. Vendar pa smo si za kesnejše čase dobro ohranili misel, katero sedaj tu izražamo: ko bodo naši poslanci govorili, kakor je govoril dr. Laginja, ko bodo naši listi n. pr. „Slov. svet“, „Edinost“ pisali po načelih, kakor jih je povdarjal dr. Laginja, ko bo v naših društvih živelo prepričanje, kakor je je izražal dr. Laginja, ko bodo naši doktorski in nedoktorski prvaki mislili in delali po tem, kar je naglašal dr. Laginja, pa je na Slovenskem končan — načelni razpor. Taktika bodi potem kakršnakoli, načela nas bodo gotovo zedinila!

Gotovo pa je, da se taktika proti nam, kakor smo jo gori označili, ne bo dolgo držala. Naši prijatelji, katerih je hvala Bogu vedno več, se ji smejejo, ker jo poznajo, neprijatelji pa gotovo nimajo radi tega umetnega zakotnega, pretuhtanega boja, koder ne morejo razviti vsega svojega srda proti nam.

Tako na pol ne bo šlo dolgo. — Vedno bolj pa se utrjuje utemeljeno prepričanje, da je naš list neizmerno potreben. Tistim, ki ta stavek potrjujejo in ki poleg tega sem pa tija kaj pozabljajo, kličemo le: Zato skrbite, da bo čim boljše, da bo tudi vreden zastopnik idej, za katere je ustanovljen. „Narod“ in njegovi vsak dan dokazujejo to potrebo in v tem smislu imajo mnogo uspehov. Vedno več jih prepričujejo, vzlasti mej lajki. Hvaležni smo jim zato in želimo jim potrebne vstrajnosti, dokler se ves slovenski svet ne oklene katoliško-narodne, katoliško-napredne ideje!

Zasnovana sprava na Goriškem.

Veleučeni gosp. dr. A. Gregorčič, naš državni in deželni poslanec, je blagovolil poslati vam nekaj popravkov o kratkem poročilu ob obnem zboru „Sloge“, v „Pr. L.“ Dopisnik je poročal, kakor je slišal in razumel, gosp. predsednik gotovo bolje vé

in razume društvene stvari in za to gre njemu zadnja beseda. Žal, da ni popravil vže pred obnim zborom tudi tajnikovo poročilo, ki ima o nas neresnično trditev, da smo rovali proti Leonovi slavnosti in pa grdo besedo, da smo v zakup vzeli vse katoličanstvo. Da se je to zgodilo, bi morda ne bilo treba drugih popravkov.

Toda visokočastni gosp. poslanec je popravkom dostavil tudi nekaj drugih pojasnil kot član stalne komisije za II. katol. shod. Mi cenimo ona pojasnila za pravo izjavo in se je prav od srca veselimo, ker se bomo od zdaj naprej po njej ravnali. Vendar naj tudi podpisana, kot člana stalne komisije za II. katol. shod, objavita nekaj pojasnil v sporazumljenju. Več oči, več vidi.

1. Iz priobčenega pojasnila se bere, da delamo visokočast. gosp. poslancu napotke, da smo sami krivi, ako se katoliška ideja ne širi, da smo veseli neprilik, katere napravljajo zdaj nekoji politiki državnemu poslancu. To mnenje pa, kakor je razširjeno, tako je hvala Bogu neosnovano in neresnično. Pozivljamo slavno vredništvo „Slovenčevo“, gg. odbornike v Ljubljani in druge gospode, s kojimi smo o tej stvari govorili, ali se spominjajo kake žale besede. Nasproti pa smo slavno vredništvo „Slovenčevo“ prosili, naj ne sprejema člankov proti visokočast. gosp. dr. A. Gregorčiču, če prav nismo odobravalni politike onega glasila, katero je on podpisal in priporočil. Mi se upamo navesti več dejanj storjenih njemu v ljubav in tolažbo, nego dejanj proti njemu, si nismo v svesti. Nekateri gospodje so trdili — to smo slišali od prič — da smo se na katol. shodu poprej pomenili, kako ga bomo napali, toda prepričani naj bodo, da o takem dogovoru noben odbornik v Ljubljani in noben naših prijateljev niti besedice slišal ni, ker je nikdo ni izgovoril, niti o napadu mislil. — Veselilo pa bi nas zares, ako bi se nekateri elementi ločili od njega in v kolikor so se vže, nas zares veseli.

2. Krivo dopovedano je bilo veleučnemu gosp. poslancu, kar je namignil o c. kr. gosp. prof. B. č-u. Ni namreč res, da smo neprijazni gosp. prof. od zadnjih deželnozbornskih volitev (gospod I. Pavlica, posestnik, pa je takrat glasoval zanj mesto dr. Rojica), ampak od Svetčevega banketa in od kar smo se prepričali, da je prijatelj s stranko nasprotno katol. shodu. Blag. gosp. profesor to prav dobro vé. Ne brani nam pa krščanska ljubezen imenovati kjerkoli: moža kandidata.

3. Ravno tako krivo poučen je visokočast. gosp. poslanec o mladočeškem strahu. Kar se nas dostoja in naših prijateljev ni res, pa ni res, da smo rovali proti njemu, češ, da bo glasoval z Mladočehi. Ob volitvi se mi nismo zganili. Še manj je pa res, da mu zdaj to očitamo ali, da mu radi tega pripravljamo nezaupnico mi, kar smo izvedeli še-le dne 5. t. m. opoldne. Mladočestva v mestu in na deželi je kriva „Soča“. Iz nje so zajeli nekateri volilci upanje, da bo njih gosp. državni poslanec šel za svojim so-

bratom č. gosp. V. Spinčičem in glasoval z Mladočehi. Veselilo nas bi pa — ponavljamo — ako bi to kaj pripomoglo, da se velečislani gosp. poslanec osvobodí od neke vrste prijateljev.

3. Gledé katol. shoda se naš gospod poslanec popolnoma vjema in se je vedno vjemal s svojim prevzvišenim višjim pastirjem. Naj nam visokočast. gosp. poslanec oprostí nekaj opomb. Mi prav gotovo nismo krivi, ako ga javno mnenje v Gorici in v Ljubljani ima za nasprotnika I. katol. shoda, ki je bil vlani. Tega neprijetnega nesporazumljenja je zopet kriva „Soča“ in tajnik onih narodnih društev, kojim je g. dr. Gr. predsednik. „Soča“, katero je gospod poslanec podpisal in toplo priporočil, posebno še č. duhovščini, je uprav pokopala in osramotila oni katoliški shod, ki je bil vlani. Imenovani tajnik pa — vrednik „Soče“ — je šel na Svetčev banket t. j. na znano demonstracijo proti katol. shodu in je potem dosledno v svojem listu hvalisal vse, kar je prav „Narodovi“ stranki, častital „Narodu“ itd., a vse kar dela s „Slovencem“ in s katol. shodom, je smešil in bičal. O tem se gosp. poslanec lahko sam prepriča, ako vpraša „Sočine“ čitatelje, kako mnenje imajo o katol. shodu. — Zato pa odbivamo od sebe očitanje, da smo mi krivo poučili gg. v Ljubljani in somišljenike na Goriškem. „Soča“ mu je kriva, da so se duhovni bratje tako ohladili zanj. Ni od nas izišla misel, da naj se izdaja nov list v Gorici, ampak od prečast. gg. dekanov slovenskih brez nas. Lepo prosimo velečast. g. poslancu naj nam to veruje in naj ne posluša onih prijateljev, ki mu vedno ter vedno ponavljajo, da so vsega krive samo nekatere osebe, ki proti njemu rujejo. Žal, da je visokočast. gospod poslanec vže štiri leta v tej veliki zmoti.

4. Kar se pa dostaja zločnosti in vzajemnosti imamo mi prav lahko vest. Mi smo veleuč. g. dr. Gr. tudi v prvih mesecih domačega razpora prijateljsko ponujali roko in mu pri tem od naše strani obljubili bodisi poslanstvo, predsedništvo ali karkoli. Ni šlo. Vprav pred katol. shodom smo zares prosili si sprave z njim in z gosp. A. Gabrščekom — nismo dobili odgovora, ker je menda katol. shod vse prepričal. Toda tudi še po Svetčevem banketu smo še nagovarjali in prosili sporazumljenja z vsemi. Obrnili smo se tudi do nekaterih drugih gospodov, naj nam pomagajo. Do uspeha ni prišlo. Nazadnje smo se ustavili pri pomisleku, da ali sprava ni mogoča ali pa da smo jej mi na poti. Zadnje se nam očita od nekaterih krivo poučenih. Zavest pa imamo, da po krivici. Kako-li smo mi krivi razkola v politiki, ako v politiko ne silimo, ampak se je branimo? Ako smo pet mesecev vedovali političen list, se je to zgodilo z veseljem odobrenjem prevz. nadpastirja, ako smo se lotili dela za kat. shod, je bilo zopet na migljeje ravno od tam proti naši volji; ako smo po kat. shodu vztrajali in

„Hm, hm!“ zmajeval je z glavo in zašepetal asistentu: „Zanimiv slučaj, rečem vam, izredno zanimiv slučaj. Nova vrsta blaznosti! In kako je vznemirjen!“

Tedaj pa sem mu začel pripovedovati vse, kar sem vedel: o ministru javnih del, o fotofonu, o astronomu, ki je potoval na Merkur, o vredniški palači „Slovenčevi“ itd. itd. itd.

Psihijater zmajeval je samo z rameni. „Interesanten pojav! In kako fantastične misli ima! Da, o njegovem govorjenju je celó nekaka logika!“

„Da, da,“ pritrđil je asistent. „Čital je najbrž malo preveč Lefebvra, Bellamy-ja in Jules Verna.“

Tedaj pa mi je šinila v glavo poslednja rešilna misel. Zavedel sem se.

„Da, da, gospoda doktorja, vi dva mislita, da sem zblaznel. A to ni res! Čital sem sinoči fantastične knjige in ko sem zaspal, sanjal sem tako živo...“

„?“

„In res je malo manjkalo, da nisem prišel ob pamet! — Tudi ne vem, kaj se je poslej z menoj zgodilo...“

„??“

„Toda zagotavljam vaju, da sem popolnoma pri zdravi pameti in samo še nekoliko utrujen. Vprašujta me karkoli hočeta, iz literature, algebre, zgodovine ali kar vama sicer ljubo in videla bodeta, da bodem popolnoma pametno in pravilno odgovarjal...“

„??“

„Toda prosim, ne mučita me s svojim molčanjem in tistim zmajevanjem z rameni, sicer zblaznim v resnici...“

„Čuden slučaj!“ pripomnil je stari zdravnik. „Kaj tacega še nisem doživel nikdar, dasi tudi imam celo življenje opraviti z umobolnimi. Tacega blaznika še nisem videl. — Bolezen je gotovo neozdravljiva.“

Srce se mi je krčilo pri teh tako usodnih besedah in v glavi se mi je vrtelo. Ali premagal sem se in odgovarjal pametno.

Stari psihijater zmajeval je sicer še vedno z rameni, no, tretji dan so me vendar-le izpustili.

Zjasnil se mi je poslej čudoviti dogodek.

Zive sanje o potovanju na planet Merkur v letu 2563 po Kristusovem rojstvu — provzročene na fantastičnem berilu — zapustile me niso bile niti zjutraj, ko sem bil vstal. Šel sem bil venkaj na ulice in tamkaj vzbujal s svojim nenavadnim obnašanjem ter čudnimi vprašanji občno pozornost, dokler me niso odvedli na opazovalni oddelek.

Sekelji.

(Rodoslovna in životopisna razprava.)

(Dalje.)

Kakor oče Jakob, je tudi Lukež Sekelj ves čas svojega življenja svojem vladarju zvesto in udano služil in zlasti Ferdinand mu je bil kot svo-

jemu svetovalcu vedno zelo naklonjen. Ze dne 16. septembra 1524 mu je potrdil vse od prednikov Sekeljem dane pravice¹⁾, a dne 6. junija 1838 mu je o priliki njegove poroke s Katarino pl. Imbresi poslal iz Vratislava v znak posebne naklonosti dragoceno darilo, namreč pitno posodo, šestdeset cekinov vredno.²⁾

Da je vladar do njega imel posebno zaupanje, pokazal je tudi v poznejših letih zlasti s tem, da da mu je častne in velevažne službe podelil in vsako njegovo prošnjo rad uslišal.

Vsled vladarjevega ukaza z dne 19. maja 1540 morali so prebivalci ormoške okolice 4 milje na okrog priti pomagat, da je Lukež Sekelj zamogel mesto in grad Ormož z nasipi in okopi dovolj utrditi.³⁾

Takih in enakih priprav pa je bilo tudi zelo potrebno, kajti že l. 1541 se je med Turčijo in Ferdinandom unel nov boj. Kmalu je padla Buda Turkom v oblast in za njo je postala vsa zemlja med Tiso in Donavo turška.

Ferdinand, ki se je l. 1541 v vojnih zadevah mudil zdaj tu, zdaj tam, je dne 22. julija t. l. iz Dunajskega Novega mesta ukazal Lukežu Sekelju, naj takoj 300 konjikov nabere ter se z njimi ali v Varaždin, ali pa v Nedelišče poda⁴⁾. Ze avgusta

¹⁾ Rokopis v c. kr. dvorni knjižnici na Dunaju.

²⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 437, 454, 458 in 469.

³⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 437, 454, 458 in 469.

⁴⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 537, 454, 458 in 469.

tudi pomagali ustanoviti v Trstu listič, je bilo vse le posledica kat. shoda. Da bi bill „Soča“ in „Edinost“ vsaj dostojno pisali o I. kat. shodu, bi morda „Pr. L.“ ne bilo — Po našem mnenju je nesložnosti z nami in z duhovščino v obče vsaj po katol. shodu kriva „Soča“ in nje g. vrednik. Če prav tedaj srčno radi verujemo, da se veleuč. g. poslanec vjema s prevz. metropolitom gledè I. kat. shoda, moramo vendar reči, da ne vemo, kako se bodo toli nasprotni elementje združili, zlasti če pomislimo, da je g. Andrej Gabršček najprej osramotil pred svetom in odpodil od javnega delovanja „stare“, zdaj si je pa odbil še „mlade“ vsaj v Gorici. Kot absoluten terorist se je pokazal tudi vže poprej v Bovecu in v Kobaridu, kjer je nastal prepir radi njegove ojstre besede in brezobzirnosti.

Tudi se prav res bojimo sprejemati na vest toliko krivic, kakoršne je v štirih letih „Sočina“ strastna brezobzirnost zadala mnogim vrlim rodoljubom. Nam se visokočas. gosp. poslanec prav smili v takej družbi in ako bi mogli, bi mu radi pomagali. Cesar pa mi ne moremo deloma radi pomanjkanja zaupanja, deloma ker se v politiko zapletati nočemo, pozivljemo vse č. sobrate, naj se zdaj po lepi izjavi Gregorčičevi vsi (morebiti po dekanatih) združijo in zedinijo v programu I. slov. katol. shoda, ki je prav gotov program bodočnosti na Slovenskem.

Po tem pa naj nam blagovolè povedati, kako doseči spravo in zložnost v obče. Saj je prav gotovo res, da pri vsem priznanju od svoje stranke, visokočas. gosp. poslanec hudo trpi, da toliko duhovnih sobratov, nekaj brezmejno njemu zvestih, ni več ž njim. Prepričani pa smo, da če tudi mu ne bodo vsi osebni prijatelji, je vendar res: za dr. Gregorčiča brez „Soče“ bi bili kmalu vsi.

Menimo, da smo s tem iskreno pozdravili prvo izjavo visokočas. gosp. poslanca in da smo tudi zadeli mnenje svojih somišljenikov.

V Gorici, 8. novembra 1893.

Dr. Ant. Mahnič,

član stalne komisije za II. katoliški shod.

Dr. Jos. Pavlica,

član stalne komisije za II. katoliški shod.

Politični pregled.

V Ljubljani, 11. novembra.

Kriza. Že sedem dni sestavlja knez Windischgrätz ministerstvo, ali še sedaj ni vlada sestavljena. Levičarji hočejo na vsak način imeti zase učni portfelj in pa portfelj notranjih stvari. Levičarji se sklicujejo na to, da so najštevilnejša stranka, torej njej grede tudi najboljši portfelji. To je baje vzrok, da se sporazumjenje o sestavi nove vlade ne more doseči. Rieger baje na Dunaju deluje proti koaliciji, pa se ne vé če bode kaj opravil. Poljaki želè, da se kmalu reši kriza, ker je tudi mej njimi se začel pojavljati razkol. V poljskem klubu jih je

mnogo proti koaliciji in če bode kriza še dalje trajala, nastane v poljskem klubu razkol, da se ne bode dal poravnati. Madeyski vstopi vsekako v ministerstvo. Če ne dobi učnega portfelja, bode pa pravosodni minister ali pa minister za Galicijo. V ponedeljek se cesar pelje v Monakovo in do tedaj se bode moralo ministerstvo sestaviti, morda je objavi že jutranji vladni list. Ako se pa knezu Windischgrätzu ne posreči sestava nove vlade, bode pa poklican kdo drugi, kateri bode pa sveda ministerstvo sestavljal še-le, ko cesar pride iz Monakovega. On bi pa več ne sestavljal koalicijskega ministerstva. Če se sedaj razbijejo pogajanja mej Windischgrätzom in vodjami strank, pokopana bode tudi koalicija.

Veselje ogerskih liberalcev je bilo silno veliko, ko se je Wekerle povrnil z Dunaja z dovoljenjem, da predloži zbornici civilni zakon. Ugibali so že, ako bi ne bilo umestno, da mu priredè bakljado. Ministerski predsednik sam je pa izrazil željo, da se vsaka demonstracija opusti, ko je izvedel o tej stvari. Njemu se je menda zdelo, da je sedaj pač bilo še malo prezgodaj demonstrirati, ko se prav za prav borbe še-le začenjajo. Mej narodom se bode sedaj še-le začelo prav za prav gibanje proti vladi. Če bode videla gospodška zbornica, da narod zares ne mara za civilni zakon, ga bode pa zavrgla, naj vlada še tako pritiska. Največ je odvisno sedaj od prebivalstva samega. Wekerle sam to vé in nikakor ni gotov, da bi večina ogerskega prebivalstva se ne obrnila proti liberalni stranki.

Španija. Razmere na Španskem so jako težavne. Vojska z Maročani napravlja mnogo skrbi. Vsak dan so skoro boji pred Melillo, ali vspeha ni nobenega. Vnanje utrdbe je treba preskrbovati z živežem, ali vselej pade dosti vojakov, kadar v te utrdbe peljejo živež. Španski vojaki skoro slednji dan pomaknejo nazaj Maročane, ki pa po noči zasedejo zopet prejšnje postojanke. Tako so vsi boji le zastoj. Sultan obeta zadoščenje, ali stori pa ničesar, in najbrž tudi dosti storiti ne more. O Angležih se pa ne vé, so li Špancem prijazni, ali ne. Misli se, da bi si radi prisvojili Tanger, ki bi jim še bolj ugajal, nego Gibraltar. — Anarhisti pa močno rujejo domá, kar dokazuje napad v Barceloni. Sedem anarhistov so že zaprli, ki sevèda tajè dejanje, ali pri jednem so našli ožgan robec, kar kaže, da je bombe nosil.

Azijsko državno tajništvo hočejo osnovati v Angliji. Večina še ni za to, ali vendar marsikaj kaže, da se prej ali slej osnuje ta urad. To državno tajništvo ali ministerstvo bode razdeljeno v več oddelkov za posamezne pokrajine, katere bodo vodili državni podtajniki. Angležem se zdí potrebno, da se osnuje poseben urad za azijske stvari, ker Rusija Angleže izpodriva v Aziji in je torej potrebno, da se na azijske zadeve obrača vsa pozornost.

t. l. je dirjal s svojim krdelom na Ogersko avstrijskim armadam v pomoč ter se je pri obleganju in osvojitvi Pečuha iz turške oblasti tako odlikoval, da ga je vladar dne 15. decembra t. l. imenoval poveljnika te trdnjave⁶⁾. A že v spomladi prihodnjega leta moral se je ogromni turški armadi umakniti in Pečuh sovražniku prepustiti. Podal se je v Ormož, kamor mu je vlada vsled njegove prošnje poslala mnogo različnega orožja⁶⁾.

Pa še na jesen tistega leta moral je Lukež Sekelj v Slavonijo za poveljnika vojnih čet, ki so se ob hrvatski meji zbirale, da bi združene s Hrvati turške navale odbijale. S tamošnjih gradov nastala je namreč slavonska krajina, v katero so vojake pošiljali Štajerci, od Kolpe do morja pa se je raztezala hrvatska in primorska krajina s kranjskimi in hrvatskimi vojniki v gradovih⁷⁾.

Kraljevi vojaški poveljnik v slavonski krajini, — „Capitaneus Regni“ je postal Lukež Sekelj, ki je z vojaškimi svetovalci, katere so mu stanovi notranjih avstrijskih dežel priredili, zaukazoval ravno tako stanovskim vojakom, kakor tudi tem, katere je kralj vzdrževal. L. 1544. meseca marca so sicer štajerski deželni stanovi namesto njega imenovali Jurija Wildensteinskega „leutenant-a“ v Slavoniji, a ko je bil ta vsled svoje prošnje z dne 12. novembra 1545., februarja 1546 iz službe izpuščen prevzel je zopet Lukež Sekelj, „Liber Baro in

Ormosd“ tudi ovo službo⁸⁾. S svojim vplivom je dosegel, da je Koprivnica dne 30. avgusta 1546. kralju Ferdinandu zvestobo prisegla. Zato ga je kralj dne 22. decembra 1548. postavil stotnika ne le v Koprivnici, ampak tudi pri sv. Juriju in v Prođaviču, katere gradove je bil ban Petru Kegleviču vzela. Lukež Sekelj se je zavezal, vzdrževati pri Sv. Juriju upravnika, šest konjikov, hišnega oskrbnika, pisalca, 18 strelcev in 6 stražnikov, v drugih dveh gradih pa primerno posadko. Za to je dobival na leto 2000 glđ. plače⁹⁾.

Ko je l. 1547. tudi škof zagrebški, Miklavž III. Olah več škofovskih gradov kralju Ferdinandu v ob-skrbovanje izročil, postavil je vladar nadzornika čez nje zopet Lukeža Sekelja z enim zastopnikom štajerskih deželnih stanov. Poveljnik posadke v Zagrebu je postal Gregorl Myndszenthy — „servitor Luce Zekel gencium provinciarum hereditarium regie Majestatis in Regno Slavoniae Capitanei“¹⁰⁾.

Zadnjega decembra l. 1550. je cesar Ferdinand, ki se je takrat v Augsburgu mudil, ukazal, naj se Lukežu Sekelju pošljejo topi, puške in smodnik¹¹⁾, a dne 27. septembra 1551. ga je — „in Ansehung seiner Schlichtheit, Kriegserfahrenheit und aus besonderen Vertrauen“ imenoval poveljnika vseh vojaških načelnihstev v Slavoniji, da mejo slovenskih dežel pred turškimi navali in roparji brani¹²⁾.

⁶⁾ Mittheil. d. hist. Ver. f. St., XXXIX, 47, 43 in 49.

⁷⁾ Mittheil. d. hist. Ver. f. St., XXXIX, 47, 43 in 49.

⁸⁾ Mittheil. d. hist. Ver. f. St., XXXIX, 47, 43 in 49.

⁹⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 506

¹⁰⁾ Muchar, Gesch. Steierm., VIII., 510, 533 in 638

Občinske stvari.

Iz Poljan nad Skofjo Loko, 8. nov.

Ker je „Narod“ izpregovoril prvo, dodaj „Slovenec“ drugo besedo. Z dopisom samim je dopisnik oziroma njegova stranka pokazala, koliko jej je na miru in spravi. Mi smo mislili molčati o stvari, v zlasti še, ker so nas nasprotniki tolikrat nazivali hujakače. Pričakovali smo dopis v „Narodu“, toda povsem stvar en dopis. V svojem dopisu pa se dopisnik kar nič ne dotakne stvari, bržkone ker mu smrdi. Maha le po osebah, „katolikih“, „Mahničevcih“ v znanih „Narodovih“ umazanih frazah. Vse kar piše, le sumniči, da je tako, pozitivnega ne vé ničesa; tako, da dopis nikakor ni vreden peresa in roke, izpod katere je po naši sodbi izšel. Mi pa izpregovorimo o stvari sami, ker so nam osebe preveč svete in nedotakljive, da bi jih črnili in mazali v svet.

Povdarjala je nasprotna stranka, in če se ne modimo, poslala celó Vam pojasnilo, da se o liberalcih v naši občini ne more govoriti. Mi o tem sedimo tako, da liberalci naši hribovci pač niso, nasprotno, dobri, krščanski ljudje so, kar jim bode tu javno povedano v pohvalo. Liberalcev imamo v dolini nekaj glav, ki zvoné liberalni zvonec, dasi povsod povdarjajo svoj konservativizem. Jedna stranka je v zlasti še o času zaupnic mil. knezu in škofu odločno povdarila tudi versko stran. Vsakdo ho to le odobral, ako le ni liberalce. Toda koliko piša in vriša je vzbudila poljanska zaupnica! In to še na tacem mestu, kjer bi se spodobilo govoriti za zaupnico, nikakor pa ne proti njej. Pa recimo tudi, — posito non concessio — da bi to ne bilo prav od stranke, zakaj pa se ne bi potem obe stranki zjedini in to na verski podlagi, bolje zjedini s tem, da proglasita katoliško-politični program? Ako je bilo glavam res kaj na spravi in miru, zakaj delati še večí razpor, in tako kazati, da se bojé katoliškega programa, z drugimi besedami, da so liberalci? Prepričani smo, da bi bil danes mir med nami, ako bi se bili zjedini na oni podlagi. Toda ne, nikakor ne. Vers nima pri nas nič opraviti, sevèja ker po Svetéevem ni na dnevnem redu. Če tudi bi vera ne bila v nevarnosti, vsaj duhovnik moral bi se ogrevati toliko zánjo, da bi jo vrinil tudi v občinske volitve, v zlasti še, če jo že jedna stranka toliko poudarja.

Toda bob v steno, liberalcev ni na Slovenskem. Konec temu je bil ta, da je prišlo do načelnega razpora. V nedeljo pred volitvami povabilo je županstvo volilce na shod v Sredajo vas, češ, pomenimo se prijateljsko o kandidatih. Poudarilo se je še posebe, da bomo jedni vsi, ako vsi proglasimo katoliško-politični program, oziroma, da si damo častno besedo, pri volitvah v deželni in državni zbor voliti vselej tako, kakor nam bode svetovalo katoliško-politično društvo v Ljubljani.

A glej spravljivost poljanskih korifejev! Brž, ko so čuli, kaj se snuje, sklicali so pozno v noč tisto nedeljo z vso silo volilce na dr. Tavčarjevo posestvo „Visoko“, kar posebno označuje vse njihovo stremljenje. Mi pa smo vsi jednoglasno prisegli na katoliški program in izjavili županstvu zaupnico na poslovanje ter postavili kandidate.

Popravka na vse laži v „Narodu“ ne mislimo pošiljati, ker se nam zdi nas nevredno, odgovarjati na take umazanosti, in ker vémo, da so razsodni bralci sami lahko sodili, je-li vse ono mogoče, kar trdi dopisnik o dr. Papežu, g. kapelanu in posestniku Drnovškemu. Z naše strani agitovalo se je bore malo, skoro nič. Kar pa trdi dopisnik o g. kapelanu, da so mu kar iskre švigale izpod podplatov, je podla laž.

Jedino pri dveh volilcih je bil, pa ni agitoval, temveč poučeval; in kar trdi, da bi bil mazal g. župnika, je laž. Še znil ni o njem, ker vé bolj spoštovati osebo njegovo, nego vsi najboljši mu prijatelji poljanski.

Dopisnik naj imenuje le jednega volilca, izvzemši omenjenih dveh, pri katerih bi bil agitoval, le jednega! Ali pa volilce naj se sam oglasi! Dokler pa dopisnik tega ne stori, sodijo naj častiti bralci sami, kako ime zasluži. Če bi bilo to res, da bi bil gosp. kapelan govoril take budalosti, in če bi bil šel Vam na limanice in postal sam liberalce, potem bi smeli s polno resnico reči, da je ravnokar izlezel iz semeniškega jajca. Vémo pa, kaj nameravate s tem. Toda bodite prepričani, da z lažmi ne opravite ničesar! Da bi nas pa strašili z izmišljotinami, ki so nastale po poljanskih ženskih jeziki, to je sicer

nesramen, a premajhen „bavbar“ za nas. Govorite radiši o svojih agitacijskih sredstvih, ki so bila v toliko pošteni, da smo se morali pritožiti.

O drugem molčimo, še žal nam je, da smo to zapisali, ker nam gredo umazanosti nerade izpod rok. Samo to še pristavimo: če bi bil res g. kapelan letal po hribih, verjemite nam, da bi jih bil pridobil več, nego vsi s svojimi „bavbari“: kapelan maže g. župnika in Brdarji hočejo zopet županstvo v hribih. Oboje je laž. Sicer pa doslej tega ni bilo treba; dobilo pa se bode kako pošteno sredstvo, da izvedo tudi oddaljeni volilci resnico in zakaj se tudi gre. Da bi pa volili „Narodovec“ pri nas, v tem ste se zmotili. Dovolj!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. novembra.

(Dr. Josip Stadler,) prevzvišeni nadškof vrhbosenski, pripelje se nočjo povračajoč se iz Rima z brzovlakom v Ljubljano

(Naslov cesarskega svetovalca) je podelilo Njegovo Velič. prevs. cesar č. g. Franu Janežiču, profesorju veronsuka na učiteljsku mariborskem.

(Petindvajsetletnica župnikovanja Predvorom.) Jutri 12. t. m. slavi preč. gosp. župnik predvoraki Ivan Debeljak petindvajsetletnico, odkar je župnik Predvorom. Zauzimanje za to slovesnost po domači fari je bilo splošno in se to se bo slovesnost gotovo vršila spodbudno in sijajno. Cerkveni govor je za to priliko prevzel sošolec slavljencev in dekan kranjski preč. g. Anton Mežnarec. Farani bodo gospodu župniku ob tej priliki kot znamenje svoje hvaležnosti in ljubezni izročili dragocen križ, katerega je zato okusno napravil pasar g. Ivan Kregar. — Z domačimi farani radujejo se tej rečki slavnosti tudi oddaljeni prijatelji in čestitci gosp. župnika, katerega poznajo kot značajnega za katoliško in slovensko stvar vnetega in delavnega moža, ter mu želé, naj ga Bog ohrani krepkega in srečnega še mnoga, mnoga leta!

(Novi zvonovi.) Pri tukajšnjem dvornem zvonarju A. Samassi posvečeni so bili danes 4 zvonovi in sicer 2 za farno cerkev v Praputniku na Hrvaškem (teža 1232 in 166,5 klg.); velikega je daroval preč. g. kanonik dr. Martin Stiglic v Zagrebu; eden je za farno cerkev v Zelimovcu v Bosni, eden pa za farno cerkev v Št. Vidu nad Ljubljano (teža 312 klg.).

(Dolenjske železnice.) Slabo vreme zadnjih dni jelo je z malo izjemo vsa dela na ljubljansko-novomeški progi ovirati, vendar se bodo pa nekatera kolikor moč popolnoma dovršiti skušala, v kolikor bode to možno, zlasti pri stavbah, kakor ostalih napravah. — Kakor pozvedamo, izide v kratkem dodatna znižana tarifa za dolenske železnice, in sicer za tovorno blago (les, živino itd.). Ta ukrep je bil pač umesten in potreben, če hoče železnica vspevati brez deželne garancije.

(Iz Maribora.) Z ma je tukaj! Po dvodnevem deževju jel je naletovati v sredo sneg in je pobelil tekom treh dni vsa okolico. Jesenski pridelki, ki so se prav dobro obnesli, so že večinoma pod streho. V tem oziru so Marburžani pač srečnejši od Pohorcev, kojim je sneg že pred tremi tedni pobelil visoko ležečo okolico. Jesen je bila vseskozi lepa, ugodna posebno zidarjem, ki so imeli sedaj skozi 6 tednov lepo brezdeževno vreme. Posledice lepega vremena se vidijo posebno pri zidanju nove frančiškanske cerkve, ki se je že dobro za moža visoko vzdignila. Če bode vreme prihodnje leto zidarjem jednako ugajalo in ne bode drugih zaprek, upati smemo, da bode cerkev začetkom leta 1895. dogotovljena, da bodo častiti gg. oo. frančiškani mogli opravljati službo božjo v veličastni v romanskem slogu zidani cerkvi mesto v mali kapelici svojega samostana.

(Duhovniške premembe v ljubljanski škofiji.) Čast. g. Mihael Barbo, župnik trebelski, se je odpovedal svoji novi župniji v Šmarjeti. Čast. g. Peter Bohinjec, kapelan na Vrhniki, gre za ekspozita v Trnje pri Slavini; na negovo mesto pride čast. g. Luka Smolnikar, kapelan v Škocijanu pri Dobravi. V Škocijan pri Dobravi pa gre čast. g. Ivan Volk, doslej kapelan v Polhovem Gradcu. Čast. g. Vincencij Vidergar je namesčen za provizoričnega kuratnega beneficijata v Moravčah.

(Zglašilni urad) [Meldungsamt] tukajšnjega mestnega magistrata preselil se je iz dosedanjih prostorov v I. nadstropje sosednje, nekdaš Galletove

hiše, M-stni trg št. 2, kar naj ondi poslušočim strankam služi v vednost.

(Iz Št. Vida pri Vipavi,) 10. novembra. Včeraj zjutraj malo pred 6. uro naznanjal je žalostni glas zvonov, da gori. Vnelo se je v hiši št. 15, katera je popolnoma pogorela, kakor tudi št. 88, ki se prve tišči. Sosedne hiše so le nekoliko poškodovane. Kumur je znana zidava prestarega trga šentviškega, da se hiša tišči hiše, mora se res čuditi, da se ogenj ni širil še bolj na okrog, kajti bila je že poprejšnji dan in tudi ta dan grozovita burja, da malokdaj tako velika. Le Bogu in neustrašljivi delavnosti in vztrajni pridnosti naše mlade požarne brambe se imamo zahvaliti, da je bil ogenj nekako ob 10. uri zaduščen. Tudi vipavska požarna bramba je prišla hitro na pomoč, ko je zvedela za nesrečo. Hvala ji za to! — Pogorela bila sta zavarovana za prav majhne svote, škoda pa je primeroma velika. Kako se je vnelo, se ne vé, slutijo, da je zažgala — mačka. — Isti dan popoldne bila je volitev novega župana. Pri Slovencih ukoreninjenemu grehu nejednosti se imamo zahvaliti, da bo tri leta nam županil — Ložičan. Tudi prav.

(Iz Metlike) dne 10. novembra. Na poziv metliškega gospoda župana zbrali smo se sinoči poleg Metličanov tudi zastopniki občin Božakovo, Drašiči, Radoviča in Suhor, da volimo metliškemu odseku za nadaljevanje dolenske železnice načelnštvo. Prvomestnik je gosp. vitez Zavinschegg, namestnik g. Prosenik in tajnik gosp. notar Stajer. Mesto odsotnega g. Zavinschegga poroča mestni tajnik g. Gangl o dosedanjih naporih za omenjeno progo, kar smo odobrovaje na znanje vzeli. Prvi stroški se bodo enakomerno razdelili med občine obeh belokranjskih sodnih okrajev in med naše veleposestnike. Govori se, da se ogerska vlada ne boče uprala zvezi Karlovca z Belokrajino. Nedavno so bili tu trije gospodje, poslani od skupnega vojkega ministra, in sicer dva obrista in železniški načelnik. Ogladali so si Metliko, Novomesto, Črnomelj in okolico. Gospodje so se ugodno izjavili o podaljšanju dolenske železnice in o zvezi Kranjske s Hrvaško po progi Novomesto, Črnomelj, Metlika.

(Iz Pivke) 7. novembra 1893. Zdaj smo jim pa dali — ta glas se je čul po nekaterih krajih notranjskih od strani naših „liberalcev“ po času zadnjih volitev. Mi kmetje smo na to močali in čakali ugodnejše prilike, vedeli smo, da bode „Rodoljub“ tudi tukaj nosil zastavo z bobnom. Zdaj pa vprašamo, kaj ste pa nam dali? Dali ste nam poslanca, kateremu zaupate le to, da bode pristaš liberalne stranke! Ali smo vas dné 31. oktobra poslali zato v Postojino, na volišče, da se z nasprotno stranko v politiki skusite? Mi ne potrebujemo tega, hočemo in zahtevamo, da se nam v gospodarskih zadevah pomaga. Dovolj žalostno je od tistih volilnih mož, kateri se izražujejo, da so Kraigherja volili le zato, da so liberalno stranko podprli; Modica pa, če bi bil tudi dober poslanec zavrgli zato, ker so ga volili duhovniki. To je res liberalno - napredniški razum! Kaj to nam kmetom koristi? Mi ne grajamo nikogar, hvalimo pa le to, kar je vredno. Vaših nazorov, „liberalci“, prav nič ne čislamo; dan za dnem nam kazete svoje nazore v luči žalostnih nasledkov, potem pa še hočete, da naj trobimo v vaš rog? Hvala Bogu, da vam ne gre pravi kmet več na limanice, da ste čezdalje bolj osamljeni, radi tega napenjate zadnje moči, da omrežite trpina kmeta; ta bode vas pa prej ali slej odslovil, pri nas na Pivki upamo da kmalu. Na volilnem shodu v Šent Petru smo čuli dobro vaše doneče glasove, ki pa niso bili glasovi prijateljev zagovornikov, temveč nasprotnikov kmetovih. Spogledovali smo se kmetje nad kandidatovim govorom, kateri je le to premleval, kar gladi pri naših liberalnih kolovodjih pot do izvolitve: kar bi nam kmetom največ koristilo ni imel v misli in vendar so časopisi o tem iz našega okraja več ali manj pisali. Gospod Franc Gržina drugi občinski svetovalec, odzival se je tako neolikano g. Šempeterškemu kuratu, da nas je osupnilo. Poštene šempeterjanje za take kolovodje ne marajo. Obžalujemo trud dotičnih duhovnikov, prizadevali so si sicer najti pot do besede, a bila je zaman, obilna množica tujih kričavec prepila je vsak pameten glas. To in temu enako naj bi mi katoliški kmetje z mirno vestjo prenašali? Nikdar! Trud naših najboljših prijateljev ne bode brezuspešen. Zvesto pa se bodemo oklepali svoje duhovščine ter hrabro stopali če tudi v srditi boj proti liberalnim brezverskim nakanam.

Mnogi pivški kmetje.

(Ogenj.) Iz Budanj, 10. novembra. Danes zjutraj po peti uri začelo je goreti pohištvo Alojzija Stefančiča v Budanjah hišna št. 69 sredi vasi v največji guječi med drugimi dotikajočimi se slossji. Ker je burja hudo natiskala, bila je nevarnost za celo vas velika. Ljudje, na pol oblečeni, so pribiteli gasit ter so tudi po velikem naporu preprečili, da se ogenj ni razširil na druga slossja, ampak omejil na gorečo hišo. Bati se je, da vsled velikega strahu, naporega dela in vlažnega snežnega vremena jeden ali drugi oboli. Pogorelec je bil zavarovan pri banki „Slavija“. Kako je ogenj nastal, nihče ne vé povedati. Čudno pa je, da je v tukajšnji vasi v teku treh let bilo že šest požarov, več kot poprej v enem stoletju. Pravega vzroka požarom, razven v enem slučaju, nismo nikoli dognali. To daje misliti, zlasti ako imamo pred očmi, da so hišni posestniki splošno zavarovani in da zavarovalna svota zlasti pri manjših hišarjih večkrat presega dvakrat ali celo trikrat vrednost zavarovanih objektov. Menim, da bi bilo umestno, da banke svojim agentom zaupažejo, da v prihodnje natanko pregledajo in precepijo vrednost objektov, katere jemljejo v zavarovanje ter le po tej vrednosti zavarovano svoto in zavarovalnino določujejo. To bi znalo biti na korist banki, kakor tudi zavarovancem, kateri bi gotovo bolj na ogenj pazili, ker bi bili prepričani, da jim požar v nobenem slučaju koristiti ne more. Res je, da bi gg. agentje imeli nekoliko več dela in posla, pa saj jim mnogokrat časa preostaja, da se nekateri mešajo v reči, za katere se jim ne bi bilo treba brigati.

(Snega) je padlo zadnje dnij po Gorenjskem in osobito Notranjskem nad 4 palce, a upati je, da ne bo še oblašal.

(Osepnice.) V ribniški dolini je zbolelo 105 otrok za osepnici, od katerih sta pa dosedaj le samo dva umrla.

(Iz Cola) 10. novembra. V sredo nas je pozdravila prva zimska burja in sicer precej z žvižganjem in spgom. Ta pozdrav je posebno neljub vinskim trgovcem, katere je burja v Vipavi vjela. V torek je šlo nad 30 vozov po vino čez Col. V sredo je prišlo 6 vozov nazaj; pa za Colom proti Črnemu vrhu so morali pustiti vozove in vino na cesti, sami so pa prišli se na Col gret, odkoder jim še danes ne bo moč iti. Še več pa jih čaka ugodnega vremena v dolini. — Farovž smo srečno zgradili in sicer hitro. 28. marca smo imeli konkurenčno obravnavo, majnika smo starega podrli do dna, 15. junija začeli zidati in sedaj je gotov. Stavba je lepa, ne prevelika in bi bila v kras vsakemu kraju. Tudi novo cerkev bomo zidali, ako najdemo kaj obilo dobrotnikov.

(Zlata poroka.) V Podlipi sta praznovala 8. t. m. Mstevž Jesenovec in njegova soproga Helena rojena Butin svojo zlato poroko. Po lepi krščanski navadi sta prišla omenjeni dan pred oltar, da se Bogu zahvalita za to izvanredno milost; po sv. maši zbrali so se v hiši slavljencev od blizu in od daleč došli njeni otroci: trije sinovi, pet hčer in 21 vnukov, drugi prijatelji in znanci, da čestitajo jubilentoma. Bog ju ohrani še mnogo let tako čvrsta in zdrava, kakor sta sedaj, da dočakata, če je božja volja, čez deset let še dijamantno poroko!

(Cirkus Corradini.) Prve štiri predstave so bile z ozirom na neugodno vreme še dokaj dobro obiskane. Vse točke programa pa so bile vrlo dobro izvršene, osobito ugajajo občinstvu produkcije z dresovanimi in izšolanimi konji, jezdec in burkasti klovni. Cirkus je od včeraj dalje kurjen. Družba ostane tu še 5 dnij. Jutri ste dve predstavi; prva (za otroke) ob 4. uri, druga ob 8. uri zvečer. Kdor se želi za par desetice izborna zabavati, lahko mu obiskati imenovani ta športni cirkus. — Od tod poša se družba v Zagreb.

(Avstrijske državne železnice) so v preteklem mesecu septembru prepeljale 13.986.194 ljudij in 9.219.974 ton blaga. Skupnih dohodkov so v tem mesecu imele 29.871.094 gl.

Društva.

(Vabilo) k zkorovanju „Pedagogičkega društva“, ki se bode vršilo dne 16. novembra t. l., ob 10. uri popoldne, v krški soli z nastopnim vspevom: 1. Odborovo poročilo o društvenih zadevah; 2. „Nova šolska tabla in klop“, razkaže in pojasni g. Flor. Rozman; 3. predlogi.

Odbor.

(Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju) so dole v zadnjih mesecih te-le podpore: I. Gosp. dr. Urban

Lemež, odvetnik v Slov. Bistrici, poslal je 8:50 gld., ki jih je nabral v Slov. Bistrici in katere so darovali: pričast. g. Anton Haisek, mestni župnik, dekan in častni kanonik, 3 gld.; g. dr. Urban Lemež, odvetnik, 3 gld.; g. J. Pintar, odvetniški uradnik, 50 kr., pričast. g. Ignacij Rom, mestni kapelan, 2 gld. — II. Gosp. dr. Jožef Kolšek, odvetniški kandidat v Novem Mestu, nabral je tamkaj ter poslal 36 gld., katere so darovali: gosp. Jožef Kovač, e. kr. okrajni sodnik v Ilir. Bistrici, 1 gld.; gosp. J. Zure, posestnik in gostilničar v Kandini, 1 gld.; nadalje v Novem Mestu: gosp. Avgust Belè, e. kr. poštni uradnik, 1 gld.; gosp. J. Beve, voditelj zemljiških knjig, 1 gld.; gospa Franciška Brunner, posestnica, 2 gld.; g. I. I. 50 kr.; g. J. J. 2:22 gld.; gosp. Ivan Fon, gimnazijski profesor, 1 gld.; gosp. I. I. 50 kr.; gosp. Francišek Kastelec, posestnik, 1 gld.; gosp. dr. Jožef Kolšek, odvetniški kandidat, 1 gld.; gosp. Fr. Kovač, gostilničar in posestnik, 1 gld.; g. J. Mehora, hišni posestnik in pek, 1 gld.; g. I. I. 1 gld.; gosp. Otmar Skalè, e. kr. živinski zdravnik, 1 gld.; gospa Sofija Skedl, odvetnikova vdova, 2 gld.; g. dr. Karol Slanc, odvetnik, 2 gld.; g. dr. Jakob Šegula, odvetnik, 5 gld.; g. Božidar Vidic, e. kr. poštni kontrolor, 1 gld.; g. A. Virant, trgovec, 1 gld.; in naposled g. J. Rus, gostilničar in posestnik iz Mirne peči, 3 gld. — III. Gospod Anton Flis, knjigovodja na Vrhniki, nabral je med tamkajšnjimi rodoljubi in poslal 17 gld., katere so darovali: g. M. Brilej, trgovec, 1 gld.; g. Anton Flis, knjigovodja, 2 gld.; g. Gabrijel Jelovšek, župan, 2 gld.; g. Anton Komotar, e. kr. notar, 3 gld.; g. Francišek Korenčan, posestnik, 1 gld.; g. J. Lenarčič, veliki posestnik, 3 gld.; g. dr. Janko Marolt, okrožni zdravnik, 3 gld.; g. J. Požar, e. kr. voditelj zemljiških knjig, 1 gld.; — g. Karol Semen, e. kr. davkarski pristav, 1 gld. — IV. Gosp. Anton Porekar, nadučitelj na Humu pri Ormožu, nabral je in poslal 18 gld., katere so darovali: a) na Humu pri Ormožu: g. nabiratelj sam 1 gld.; b) pri Sv. Miklavžu: pričast. gosp. Albin Schwinger, dekan, 1 gld.; g. Ludovik Vrbnjak, stud. phil., 2 gld.; gosp. Oton Vrbnjak, trgovec, 2 gld.; c) v Ormožu: pričast. g. Jakob Cajnk, mestni župnik, 1 gld.; g. Francišek Gomzi, mešan in posestnik, 1 gld.; g. dr. Ivan Gršak, e. kr. notar itd., 3 gld.; g. dr. Jan. Knop, e. kr. davkarski kontrolor, 1 gld.; g. Vekoslav Krajnc, notarski kandidat, 1 gld.; gosp. Vekoslav Mikl, veletržec, 1 gld.; pričast. g. Francišek Munda, mestni kapelan, 1 gld.; g. dr. Ivan Omulec, odvetnik itd., 1 gld.; d) pri sv. Tomažu: pričast. g. Jožef Plepelec, kapelan, 1 gld.; e) pri sv. Urbanu: pričast. g. Matej Mežnarič, kapelan, 1 gld.; in pričast. g. Francišek Zmazek, župnik, 2 gld. — V. Gosp. Francišek Škedelj, pristav v c. in kr. vojnem pomorstvu v Pulju, nabral je med tamkajšnjimi rodoljubi ter poslal 15 gld., katere so darovali: pričast. g. Ivan Ambrož, kapelan v c. in kr. vojnem pomorstvu, 2 gld.; g. Alojzij Kolijančič, strojnik v c. in kr. vojnem pomorstvu, 1 gld.; g. Kukman 1 gld.; g. Peternel, c. in kr. kadet, 1 gld.; pričast. g. Anton Pipan, kapelan v c. in kr. vojnem pomorstvu, 2 gld.; g. Jožef Pire, pristav v c. in kr. vojnem pomorstvu, 2 gld.; gosp. Francišek Škedelj, pristav v c. in kr. vojnem pomorstvu, 6 gld. — Naposled je bilo društvu sodno naznanjeno, da je rajni ljubljanski mešan g. Jožef Bernard volil društvu svoto sto goldinarjev, kateri pa se do sedaj še niso izplačali. — Za vse te darove izreka odbor v imenu podpirancev najsrčnejšo zahvalo ter prosi nujno nadaljne pomoči, katere je silno treba. Letos je namreč prispelo toliko novincev na Dunaj, da društvu ne bo mogoče, tudi v bodoče podpirati vseh, katerim se je podpora podelila v prvem mesecu tekočega šolskega leta, ako se rojaki tega društva ne usmilijo. Vse lansko solsko leto je bilo podpiranih samo 31 dijakov, letos pa je že v oktobru samem dobilo podporo 35 dijakov, katerim je bilo v gotovini in obednicah izplačano 155 gld. Ti pričakujejo od podpornega društva seveda podpore tudi v bodoče, pa odbor jim ne bode mogel niti malenkosti dodeliti, ako mu rojaki ne prihité z obilnejšimi prispevki na pomoč. Vsem prijateljem naše mladine priporočam se torej podporno društvo najtopleje, posebno sedaj ob pričetku mrzle zime, ko je treba preganjati mladino ne samo lakoto, ampak ko tej je tudi pomagati, da si život obvaruje

mraza. Odbor prosi konečno vse one gospode, katerim so se bile o svojem času doposlale nabiralne pôle, da naj jih z nabranim denarjem prej kot mogoče vrnejo.

(Obrtniško in kmetiško društvo v Vipavi), o katerem smo že poročali in ki ima namen, probujati k védi in omiki obrtni stan z berilom, jako lepo vspeva. Kakor se nam poroča, ima že do 30 udov. Sprejme se vsakdo, ki šteje že 20 let. — Naj bi društvo, kateremu želimo srečo, le take časnike in take knjige bralo, ki res hanejo védi in omiki in ki ne končavajo najpotrebnejše omike, — versko živega srca!

Telegrami.

Dunaj, 11. novembra. Pri včerajšnjih posvetovanjih so se odstranile marsikatero težkoče, ovirajoče sestavo vlade.

Dunaj, 11. novembra. Cesar je včeraj namestnika Badenija vsprejel v avdijenci. Badeni se je potem povrnil v Lvov.

Dunaj, 11. novembra. Cesar je podelil načelniku predsedniške pisarne ministerskega sveta, ministerskemu svetniku Klapsu, baronstvo.

Dunaj, 11. novembra. „Wiener Ztg.“ objavlja, da je cesar podelil Lillegu, davkarju v Zatičini, naslov in značaj glavnega davkarja.

Dunaj, 11. novembra. Cesar je vsprejel Plenerja v polurni privatni avdijenci.

Dunaj, 11. novembra. Cesar je podelil bavarskemu ministerskemu predsedniku veliki križ Štefanovega reda.

Barcelona, 20. novembra. Včeraj je bil pogreb ponesrečencev v Licejskem gledališču. Pogreb se je vršil na mestne troške. Mrtvece peljali so na 16 vozéh in pogreba so se udeležila vzlic dežju vsa oblastva in pa mnogo ljudij.

Washington, 10. novembra. Danes se je podpisala pogodba s Švedijo in Norvegijo zastran izročenja zločincev.

Davčni in carinski dohodki v Bolgariji. Letošnje leto je za bolgarski državni zaklad nenavadno ugodno. Carinski dohodki znašajo prvega pol leta 4 640 069 frankov, 817 555 frankov več nego lani v tej dobi. Tudi v drugi dobi so dohodki ravno tako ugodni. V avgustu znašali so carinski dohodki 687 330 frankov, za 25 255 frankov več nego lani tega meseca. Tudi davčni dohodki so povoljni. Od 1. do 29. avgusta se je n. pr. plačalo 1 941 378 frankov davka, torej za 376 199 frankov več nego lani v tem času. Te številke kažejo, kako napreduje Bolgarija v gospodarskem in denarnem oziru. 558 1

Tujci.

8. novembra.

Pri **Matiču**: Fischer, Orešnik, Hautz, Köstler, Illek, Königstein, trgovec; Kren, Hartman, Schutz in Karafiat z Dunaja. — Jesenko, stotnik, iz Jaroslava. — Kranc iz Ilirske Bistrice. — Kušlan, pristav, iz Pulja. — Hafenrichter iz Oplotnice. — Sagasser, potovalec, iz Bludena. — Szanto, potovalec, in Budimpešte. — Herzig, potovalec, iz Plzna. — Buchman, potovalec, iz Brna. — Battiscutta z Dunaja. — Essenger, trgovec, iz Monakovega. — Luzarto iz Trsta.

Pri **Stona**: Grünbaum, Kmeiner, Kohn; Bauer, Gellis, Pollak, Mossman in Gruber, trgovci, z Dunaja. — Kren, potovalec, in Schusechnik, nadzornik, iz Gradea. — Wortman z Reke. — Winterstein iz Prage. — Andrejka, stotnik, iz Celovca. — Močnik in Binter iz Kamnika. — Schöner, trgovčeva soproga, iz Leskovca. — Hofbauer, oskrbnik, z Gornjega Grada. — Ahčin iz Radeč. — Beissbarth, trgovec, iz Norimberka. — Matschek, trgovec, iz St. Vida. — Massaratti, trgovec, iz Trsta. — Pogačnik, trgovec, iz Cirknice. — Wirl, trgovec, iz Zagreba. — Demšhar, trgovec, in Sušteršič iz Železnikov. — Hafner iz Zagorja. — Višnikar, okr. sodnik, s soprogo, iz Ribnice.

Pri **bavarskem dvoru**: Kösserer iz Klinje vasi. — Pipan, kooperator iz Šenpasa. — Schairing, zidar; Zirl in Hagenau iz Ptuja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Krone in Röder, potovalec, iz Prage. — Vertove iz Idrije. — Gorec, župnik, iz Istre. — Baehrieh z Dunaja. — Schröderer, trgovec, iz Crefeld-a.

Pri **avstrijskem caru**: Oselk, kapelan, iz Polhovega Grada. — Krašovic in Markovic iz Ljubljane. — Kramer, duhovnik, iz Poljan. — Vorgang in Schmir iz Černovic.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje		Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
		zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
10	7. u. zjut	787.7	1.2	sl. vzh.	oblačno	0.80
	2. u. pop.	736.0	2.8	"	"	dež
	9. u. zveč.	735.5	1.6	"	"	

Srednja temperatura 19°, za 3.0° pod normalom

V Katoliški Tiskarni v Ljubljani
je ravnokar izšel in se dobiva

Vozni red

in

vozne cene

železničnih prog

na slovenskem ozemlju

Proge:

Ljubljana - Trst

Ljubljana - Dunaj

Ljubljana - Dunaj d. z.

Ljubljana - Kočevje

Ljubljana - Kamnik

Nabrežina - Gorica

Št. Peter - Reka

Zid. most - Zagreb

Katoľ. Tiskarna

Veljaven od 1. oktobra 1893.

Komad 10 kr., po pošti 12 kr.

Janeza Dogan-a

mizarski obrt

v Ljubljani, na Dunajski cesti šte. 15

(v Medjatovi hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo

raznovrstnega politiranega in likanega pohištva.

Garniture, divane, madrace od 16 gld. do 40 gld., madrace na peresih 10 gld., dratene madrace 8 gld. 50 kr., pulte za mašne knjige itd. Naročila se točno izvršujejo. Cenilnik z podobami zastoj in franko. 36 (30-24)

Najnižje cene

Zahvala.

561

Vsem cenjenim sorodnikom in znancem, ki so mej boleznijo in ob smrti našega presrečno ljubljenelega soproga, očeta in brata, gosp.

dr. Roberta Schreya pl. Redlwerth - a

nam skazali na tako pristrčen način sočutje svoje, vsem, ki so dragega pokojnika spremili k poslednjemu počitku in njegov spomin počastili z darovanimi lepimi veneci in ganljivim petjem na grobu, izrekamo s tem najiskrenejšo in najsrčnejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 10. novembra 1893.

Žalujoči ostali.

Premenjenje stanovanja.

Čast mi je javiti pričast. duhovščini in sl. občinstvu, da sem svojo

krojaško obrt

preselil

iz Kolodvorske ulice šte. 12 na

Sv. Petra cesto št. 16.

Ker mi bode i nadalje vestna skrb in dolžnost, postreči pošteno z dobrim delom in možno nizkimi cenami, usojam si tudi za bodoče naprositi pričast. duhovščino in sl. občinstvo, da mi ohrani isto zaupanje, katero mi je naklanjalo do sedaj.

Storjeno obleko imam vedno v zalogi za gospode in dečke, istotako tudi vrhne sukne za ženske (Damenmäntel und Jacken), sukničice za otroke, in raznovrstno perilo.

Odličnim spoštovanjem

Anton Presker,

krojač, v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16.

Tržne cene v Ljubljani
dne 11. novembra.

	gl.	kr.		gl.	kr.
Pšenica, m. st.	7	60	Špah povojan, kgr.	—	66
Rež,	6	—	Surovo maslo,	—	30
Ječmen,	6	—	Jajce, jedno	—	8
Oves,	6	65	Mleko, liter	—	10
Ajda,	8	10	Goveje meso, kgr.	—	64
Proso,	5	—	Telečje	—	58
Koruza,	5	90	Svinjsko	—	56
Krompir,	2	14	Koštranovo	—	36
Leča, hktl.	12	—	Piškanec	—	45
Grah,	12	—	Golob	—	18
Fižol,	8	—	Senč. 100 kgr.	3	57
Maslo, kgr.	—	96	Slama,	2	67
Mast,	—	68	Drva trda, 4 kub. mtr.	7	—
Špah svež.	—	60	" mehka,	5	—

EQUITABLE

Zedinjenih držav zavarovalno društvo
za življenje v Novem Yorku.

Ustanovljeno leta 1859.

Koncesijonovano v Avstriji dne 11. oktobra 1882.

Na Dunaju, Stock-im-Eisenplatz, v svoji palači.

„Equitable“ je na vsem svetu
prvi in največji zavod za zava-
rovanje na življenje,

Računski sklep leta 1892:

I. Dohodki . gld.	100,715.593.72
Izdatki	60.404.868.35
Prebitok gld.	40,310.725.37
II. Premo- ženje gld.	382.650.130.02
Obveze	304.675.591.30
Zaklad dobičkov gld.	77,974.538.72
Novih zavarovanj sklenjenih leta 1892.	501,225.790 —
Zavarovanega kapitala kon- cem leta 1892	2.127.405.613 —

Avstrijskim zavarovancem posebna garancija je velika
društvena palača „Stock-im-Eisen“ na Dunaju,
katera je vredna gld. 2,300.000.—.

Vspehi

dvajsetletnih l. 1893. plačilnih tontin*) (police
z dvajsetletnim nabiranjem dobička) društva
„Equitable“.

A. Navadno zavarovanje za slučaj smrti. Tabela I.

Starost	Vsota plačanih premij	Vrednost police v gotovini	Police oproščena premij in plačila za slučaj smrti
30	gld. 454.—	gld. 532.—	gld. 1140.—
35	527.60	644.—	1220.—
40	626.—	789.—	1340.—
45	759.40	984.—	1500.—
50	943.60	1274.—	1770.—

B. Zavarovanje za slučaj smrti z dvajsetletnimi premijami. Tabela II.

30	gld. 607.20	gld. 855.—	gld. 1830.—
35	681.60	976.—	1850.—
40	776.60	1128.—	1910.—
45	900.60	1320.—	2030.—
50	1087.60	1619.—	2250.—

C. Zloženo dvajsetletno zavarovanje za slučaj smrti in za ućakanje. Tabela X.

30	gld. 970.60	gld. 1619.—	gld. 3470.—
35	995.80	1653.—	3140.—
40	1035.60	1712.—	2900.—
45	1160.80	1817.—	2770.—
50	1209.—	2013.—	2800.—

Kakor kažejo zgoraj navedene številke, povrnejo se po tako zvanem tontinskem sistemu zavarovancu poleg tega, da je bil skozi 20 let brezplačno zavarovan, po tabeli I. vse vplačane premije z 2 $\frac{1}{4}$ % do 4 $\frac{3}{8}$ %, po tabeli II. s 4 $\frac{1}{8}$ % do 5 $\frac{1}{8}$ %, po tabeli X. s 6 $\frac{3}{8}$ % do 7% jednostavnimi obrestmi.

Police premij oproščene pa reprezentujejo dvojno do četvero vsoto vplačanih premij.

Pojasnila daje generalni zastop za Štajersko, Koroško in Kranjsko v Gradcu,

in 449 4—2

glavni zastopnik za Kranjsko:

ALFRED LEDENIK

v Ljubljani, Mestni trg 25.

*) Tontina imenuje se nabiranje skozi gotovo vrsto let in razdelitev dividend ali dobička po nekem posebnem sistemu, ki ga je izumil in prvi uvedel v Franciji Italijan Lorenzo Tonti l. 1653.

Sportni cirkus F. Corradinija

v Ljubljani na Cesarja Jožefa trgu.

Samo še 6 dnij!

Cirkus je dobro zakurjen.

Danes v soboto dne 11. novembra ob 7 $\frac{1}{2}$ uri zvečer

velik šaljev večer

(Komična predstava.)

Motto: **Kdor se smeja ti želi,
Le danes zvečer pridí.**

Nastop vseh izvrstnih klovnov in treh neumnih Avgustov s popolnoma novimi velekomičnimi entrées.

Prvikrat!

Prvikrat!

Čevljar in marquis,

velekomičen prizor.

Dalje

552 5

gospod ravnatelj F. Corradini

s popolnoma novimi čudovitimi točkami konjske izvežbanosti in mnogim drugim.

Jutri v nedeljo 12. novembra

dve veliki slovesni predstavi

ob 4. uri popoldne in 8. uri zvečer.

Za obe predstavi nov sijajen program.

Glasovita

radi svojega učinka, odlikovana radi svojih zdravilnih lastnosti z častno diplomom in zlato svetlinjo na razstavi v Londonu in Parizu, z zlato svetlinjo v Bruslju in Tunisu. 324 20

želodčeva tinktura

G. Piccoli-ja, lekarja v Ljubljani

je vspešno dietetično sredstvo, katero krepeča in zdravi želodec, kakor tudi opravi prebavnih organov izbornu pospešuje.

Izpelovatelj razpošilja jo proti povzetju zneska v zabojih po 12 steklenic za 1 gl. 36 novcev, po 55 steklenic (zaboj tehta 5 kg) za 5 gl. 26 novcev. Poštnino plača vedno naročnik. Cena eni steklenici 10 novcev.

Dva rokodelska učenca

išče ključavničarski mojster.

Kje, pové vredništvo našega lista. 562 4—1

Zdravila za živino.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje, rogato živino, ovce in prašiče itd.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče ne more jesti, slabo prebavlja; zboljšuje mleko in nareja, da krave dajo več mleka.

Zamotek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje, pomaga pri pretegu žil, otekanju kolén, otrpenju v boku, v križu, otekanju nog, mehurjih na nogah itd.

Steklenica z rabilnim navodom vred stane le 1 gl., 5 steklenic samo 4 gld.

Ta zdravila za živino se dobijo v 203 31

lekarni Trnkóczi-ja

v Ljubljani zraven rotovža

in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najnižje cene in najboljše blago.

Najboljše in najceneje

kupuje se

železo, raznovrstna železnina, cement, okove itd. pri

Andreju Druškoviću,

v Ljubljani

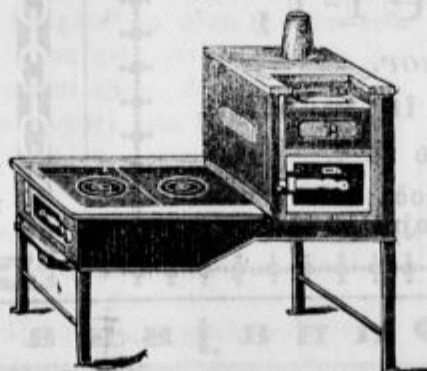
Mestni trg 10.

272

ZALOGA

28

nagrobnih križev, štedilnikov in njih posameznih delov, ledenic, finih žag itd. po najnižjih cenah.

Zaloga železniških šin po najnižjih cenah.

Neobhodno potrebno za vsako gospodinjstvo je

Kathreiner-jeva Kneipp-a sladna kava

33 52—46

z okusom navadne kave. Ta kava daje to nedosežno prednost, da se škodljivemu življanju namešane ali s surrogati pomešane navadne kave lahko odrečemo in dobimo okusnejšo, pri tem pa se zdravejšo in redilnejšo kavo. — Neprekosljiva kot dodaja navadni kavi. — Pona-redeb se skrbno izogibaj. — $\frac{1}{2}$ kilo 26 kr. — Dobiva se povsod.

Pristno samo v belih zavitkih s podobo župnika Kneippa kot varstveno znamko.

Stolpne ure!

Priporočam se prečastiti duhovščini in sl. občinskim predstojništvom za **napravo novih ali popravo starih stolpnih ur.**

Moje ure so iz najboljšega blaga in zelo trajnega dela. Izdelujem jih po najnovejšem načinu, in ker so matematično popolnoma natančno uravnane, kažejo čas tako točno, da jih ni treba regulovati. 486 6-6

Cene so zelo nizke. — Jamstvo 5 let.

Proračune na zahtevanje brezplačno.

Bogdan Oblak,

na Vrhnikih (Kranjsko).

Teodor Slabanja,
srebrar v Gorici (Görz),
ulica Morelli št. 17.

se priporoča prečastiti duhovščini za napravo **cerkvenih posod** in oročij iz čistega srebra, alpaka in medenine po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posebrim in pozlatim. — Da si morejo tudi manj premožne cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se bodo po želji prečastili p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili.

Ilustrovani cenik franco.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštino prosto. 3 36-31

MATIJA HORVAT,

čevljarški mojster,

v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 32,

priporoča se prečastiti duhovščini in sl. občinstvu v obila naročanja raznovrstnega

Obuvala

katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivo trpežnega blaga in po zahtevi od najfinejše do najprostejše oblike. 88 12-10

Izvrstni letošnji

štajerski planinski jabolkovec

liter 5 kr., in

sladek hruševcec

liter 4 kr.,

je v večjih množinah s postaje Hartberg na Gor. Štajerskem na prodaj.

Na vprašanja odgovarja iz uljudnosti gospod **Karol Tomšič,** c. kr. poštni upravitelj v Hartbergu na Štajerskem. 536 3-3

Preselitev mesarije.

Najuljudneje se zahvaljujoč za meni dosedaj skazano zaupanje javljam h kratu, da sem se 4. nov. s svojo mesarijo, ki je dosedaj bila na sv. Jakoba nabrežju, preselil v

Slonove ulice št. 1.

Na novem mestu si bodem skrbno prizadeval tudi zanaprej p. n. kupovalcem postreči z okusnim, zdravim mesom in dobro vago in priporočam se za blagovoljni mnogobrojni obisk.

Z velespoštovanjem

Milan Kozak,
mesar. 548 3-3

Véčjo množino

tirolskega in dolenskega

vina

le pristno blago, — ponuja po primerno nizki ceni v posodah od 10 litrov višej

426 1

Jos. Paulin
v Ljubljani, Marijin trg št. 1.

Jubilejske ustanove.

Podpisana zbornica razpisuje s tem za l. 1893.

osem cesar Franc-Jožefovih ustanov po 25 gld. za onemogle obrtnike vojvodine Kranjske.

Prošnje naj se vpošljejo zbornici **do 28. novembra t. l.** in priloži naj se jim od župniškega in občinskega urada potrjeno dokazilo, da je prositelj kakor obrt zamostalno (za svojo roko) izvrševal, da zdaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog.

Trgovska in obrtniška zbornica za Kranjsko.

V Ljubljani, dne 8. novembra 1893. 559 3-2

Solidne, zložne
močne in
čudovito cenene

stole

vsake vrste ponuja
prva kranjska tvornica
za upogneno pohištvo
samo iz napojenega masivnega lesa.

Jos. Verbič-a

v Bistri,
pošta Borovnica.
(230 52-29)

Ivan Kregar

izdelovatelj cerkvenega orodja

v Ljubljani, Poljanska cesta 8
(poleg Alojzjevišča) 74 6

se priporoča prečastiti duhovščini, slav. cerkvenim predstojništvom in cerkvenim dobrotnikom v najnatančnejše in točno izdelovanje vsakovrstne

cerkvene posode

iz zlata, srebra ali druge kovine
po uzoreh ali lastnem načrtu

115 Izvršeno blago pošlje dobro, varno zavito poštino prosto. 23 29 52-35

Najprimernejša darila za vsako priliko so

švicarske žepne ure

katere ima v največji izbi v zalogi

France Čuden,
urar v Ljubljani,

Veliki trg 25.

Po najnižji ceni dobé se tudi najraznovrstnejše

stenske ure, ure za dvorane in s stojalom, ure-budilnice itd.

Največja zaloga prstanov, uhanov, verižic, srebrnih in zlatih, vse po tovarniški ceni. 185 33

Popravila izvršuje točno pod jamstvom. — Ilustrovani ceniki so franco na razpolago. — Poštna naročila izvršuje obratno.

Brata Eberl,

338 26-19 izdelovatelja napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in mebelje.

Ljubljana, Franciškanske ulice št. 4.

Prevzameta vsa v njih stroko spadajoča dela v mestu in na deželi. Dobra, fina dela, najnižje cene.

Dunajska borza.

Dne 11. novembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 65 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	96 50
Zlata renta 4%, davka prosta	118 65
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	95 95
Akije avstro-ogerske banke, 600 gld.	894 —
Kreditne akcije, 160 gld.	332 75
London, 10 funtov stl.	127 60
Napoleonodor (20 fr.)	10 16
Cesarski cekini	6 02
Nemških mark 100	62 75

Dne 10. novembra.

Ogerska zlata renta 4%	115 gld. 40 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	93 20
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	144 75
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	160 50
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	196 —
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	98 10
4% kranjsko deželno posojilo	97 25
Kreditne srečke, 100 gld.	195 75
St. Genois srečka. 40 gld.	68 —

4% srečke dunajske parobrodne družbe	136 gld. 75 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 40
Rudolfove srečke, 10 gld.	23 —
Salmove srečke, 40 gld.	69 —
Windischgraezove srečke, 20 gld.	60 —
Ljubljanske srečke	24 25
Akije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	143 50
Akije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2870 —
Akije južne železnice, 200 gld. sr.	101 25
Papirnih rubeljev 100	134 50

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanje za izgube pri žrebanjih, pri izkrebjanju najmanjšeza dobitka.

Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“

Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.